

Forslag

til

Lov om ændring i lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

Fremsat den 9. december 1964 af *arbejdsministeren*.

§ 15, stk. 2, i lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere affattes således:

„Stk. 2. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1967-68“.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ifølge § 15, stk. 2, i lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere vil forslag til revision af loven være at fremsætte i folketingsåret 1964-65.

Den hastige teknisk-økonomiske udvikling i årene efter den 2. verdenskrig medførte, at den industrielle produktion inden for de fleste af erhvervslivets områder blev gennemført med stadig større indsats af kostbare maskiner, nye arbejdsmetoder og nye materialer. Denne udvikling indebar bl. a. en stigende anvendelse af ikke-faglært arbejdskraft inden for den egentlige produktion.

Loven af 1960, der efter forudgående kommissionsbehandling gennemførtes med enstemmig tilslutning i folketinget, havde til formål at tilvejebringe den fornødne lovmæssige og bevillingsmæssige ramme omkring en forbedret uddannelse for ikke-faglærte arbejdere.

Arbejdsmarkedets parter har efter loven — såvel centralt som lokalt — en meget betydelig indflydelse såvel på opbygningen af de enkelte uddannelser som på udformningen af de nærmere planer for uddannelsernes art, indhold og omfang. Det var tanken med dette parternes „selvstyre“ i uddannelsesmæssig henseende — som i øvrigt svarer til ordningen inden for lærlinguddannelsernes område — at sikre, at uddannelserne til enhver tid svarer til det praktiske livs krav.

Arbejdsmin. 2. kt. j. nr. 14.

Opbygningen af kurserne inden for de enkelte brancher foretages af snævre, permanente, paritetisk sammensatte brancheudvalg, som nedsættes inden for de områder, hvor der skønnes at være behov for uddannelse for ikke-faglærte arbejdere. Hovedansvaret for uddannelsessystemets opbygning er dog lagt på uddannelsesrådet, der samtidig har til opgave at koordinere arbejdet i de forskellige brancheudvalg samt at virke som kontaktperson til tilgrænsende uddannelsesområder m. v.

Der blev ikke i loven fastsat regler om uddannelsernes varighed og karakter, men det var dog forudsat, at undervisningen skulle bestå af en række trindelte kurser med indhold, opbygning og form afpasset efter forholdene i hver enkelt branche.

Om udviklingen inden for lovens område siden 1960 kan henvises til de af uddannelsesrådet udsendte beretninger. Den første af disse omfatter finansårene 1960-61—1961-62, den anden finansårene 1962-63—1963-64.

Der er indtil nu oprettet i alt 20 brancheudvalg, som efter de gældende erhvervsforhold må antages at dække op mod 80 pct. af de ikke-faglærtes arbejdsområder. Brancheudvalgene har indtil nu udarbejdet og uddannelsesrådet godkendt undervisningsplaner for 34 emnerækker med i alt 111 kursustrin. De uddannelser, der herved er tilbudt

de ikke-faglærte — og som er blevet modtaget med stor interesse såvel af de ikke-faglærte selv som af erhvervslivet — har, selv om de må betegnes som kortvarige, vist sig meget effektive.

Uddannelsen er foregået over hele landet, dels på de selvejende institutioner, specialarbejderskolerne, som er oprettet med støtte i henhold til loven, og hvoraf der for tiden findes 14, dels på Arbejdsteknisk Skoles 30-40 afdelinger landet over og endelig på statens 5 arbejdsmandskurser og 2 af statens arbejdstekniske ungdomsskoler. Hertil kommer, at de teknologiske institutter i et vist omfang har påtaget sig bl. a. forsøgskurser for brancheudvalgene, og at der også i et vist omfang har været afholdt kursus på enkelte virksomheder.

Det offentliges udgifter i forbindelse med driften af disse institutioner har i de 4 finansår 1960-61 til 1963-64 udgjort henholdsvis 3,8 mill. kr., 5,0 mill. kr., 6,9 mill. kr. og 10,0 mill. kr.

I de samme 4 finansår har henholdsvis 4.000, 6.000, 7.700 og 10.500 elever gennemgået kurser for ikke-faglærte på disse skoler. I samme tidsrum er der som godtgørelse til eleverne for tab af indtægt eller arbejdsmulighed udbetalt henholdsvis 0,6 mill. kr., 1,7 mill. kr., 3,9 mill. kr. og 5,5 mill. kr.

Med henvisning til revisionsbestemmelsen i lovens § 15, stk. 2, har arbejdsministeriet indhentet erklæringer om det eventuelle behov for gennemførelse af ændringer af den gældende lov. Sådanne erklæringer er indhentet fra de styrelser, der ved tilfornordnede er repræsenteret i uddannelsesrådet (undervisningsministeriet og forsvarsministeriet) samt fra handelsministeriet, de offentlige arbejdsanvisningskontorer, brancheudvalgene og uddannelsesinstitutionerne.

Uddannelsesrådet, der har haft de indhentede

erklæringer forelagt, har enstemmigt over for arbejdsministeriet indstillet, at uddannelsesloven for de ikke-faglærte arbejdere samt den med denne lov snævert sammenhængende lov nr. 195 af 18. maj 1960 om beskæftigelse og uddannelse af unge forlænges uændret for et tidsrum af 3 år.

Spørgsmålet om lovrevision har været genstand for en række fællesdrøftelser mellem rådets arbejder- og arbejdsgiverrepræsentanter, bl. a. på grundlag af de foran omhandlede udtalelser fra anvisningskontorer, brancheudvalg, uddannelsesinstitutioner m. v. Efter en grundig gennemgang af det foreliggende materiale er man nået til det resultat, at de hidtil indhøstede erfaringer ikke er så omfattende — og problemerne ikke så presserende — at man fandt det rigtigt på nuværende tidspunkt at foreslå ændringer. Dette er også udtryk for opfattelsen i brancheudvalgene for jern og metalindustrien, bygge- og anlægsområdet samt landtransport, d. v. s. de 3 brancheudvalg, der dækker størsteparten af det erhvervsliv, inden for hvilket loven virker.

Der har derfor i rådet været enighed om, at loven i sin nuværende redaktion indtil videre synes at være et hensigtsmæssigt grundlag for videreudviklingen af de ikke-faglærte arbejderes uddannelses-system.

De fornævnte tilfornordnede i uddannelsesrådet samt arbejdsdirektøren og kursusnævnet, der har visse funktioner i forbindelse med ydelse af godtgørelser til kursusedtagerne, har kunnet tilslutte sig rådets standpunkt.

Da det også er regeringens opfattelse, at den gældende lov i alt væsentligt har en tilfredsstillende udformning, og at det vil være ønskeligt, at der tilvejebringes yderligere erfaringer, inden der overvejes ændringer, foreslås revisionen udskudt.